

Lovforslag nr. L 208. Fremsat den 6. april 1995 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om statstilskud til omstilling af elopvarmede bygninger

§ 1. Der kan gives statstilskud til installation af centralvarmeanlæg i elopvarmede bygninger.

Stk. 2. Tilskud er betinget af, at bygningen er beliggende i et område, der ikke er udlagt til kollektiv varmforsyning efter bestemmelserne i lov om varmforsyning.

§ 2. Tilskud efter § 1 ydes til:

- 1) ejere af en- og tofamiliehuse, udlejnings- ejendomme til beboelse og ejerlejligheder,
- 2) private andelsboligforeninger og
- 3) staten, kommuner, amtskommuner, selv- ejende institutioner og lignende, for så vidt angår bygninger, der anvendes til offentlig brug.

Stk. 2. Den del af udgifterne til installations- arbejdet i boliger, som svarer til tilskudsbeløbet, medregnes ikke ved beregningen af leje- forhøjelse og kan ikke afskrives på vedligeholdelseskontoen.

Stk. 3. Tilskud kan kun ydes til installations- arbejder, der udføres af virksomheder, som er registreret efter momsloven, og som driver bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 4. Tilskud kan betinges af, at installationer, hvortil der ydes tilskud, opfylder nærmere angivne krav til energieffektivitet, og at der bliver udarbejdet en energikonsulentrapport om muligheden for effektivt energianvendelse ved bygningens opvarmning og forsyning med varmt brugsvand.

Stk. 5. Tilskud til boliger er endvidere betinget af, at boligen lovligt anvendes til helårsbeboelse.

§ 3. Energistyrelsen fastsætter årlige tilsagnsrammer for kommunerne på grundlag af

oplysninger om antallet af bygninger, som omfattes af bestemmelserne i § 1. Energistyrelsen kan herunder fastsætte andele for de enkelte kommuner.

Stk. 2. Energistyrelsen kan tillige give tilsagn til kommunalbestyrelsen om tilskud til særlige aktiviteter til fremme af tilskudsordningen.

Stk. 3. Energistyrelsen kan træffe bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen i kommuner med et væsentligt tilskudsbehov udarbejder en samlet planlægning for gennemførelsen af omstillinger efter § 1.

Stk. 4. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsernes indberetninger om anvendelsen af midlerne og om overførsel af ikke benyttede tilsagnsrammer og tilsagn til følgende år.

§ 4. Ansøgning om tilskud indsendes til kommunalbestyrelsen, som på grundlag af ansøgningen kan meddele tilsagn om tilskud indenfor den i medfør af § 3, stk. 1, fastsatte ramme.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan til brug for behandlingen af ansøgningen indhente de fornødne oplysninger hos ansøgeren, pågældende eldistributionsvirksomhed, leverandører og installatører mv.

§ 5. Kommunalbestyrelsen udbetaler tilskuddet efter ansøgning. Ansøgningen bilægges fornøden dokumentation for de udgifter, der er forbundet med installationsarbejdets udførelse.

Stk. 2. Det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at anlægsarbejdet ikke er påbegyndt, før der er givet tilsagn om tilskud, og at arbej-

F. t. l. vedr. elopvarmede bygninger

det er påbegyndt og afsluttet indenfor en nærmere angivet frist.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at tilsagn om tilskud bortfalder, hvis ansøgeren har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for ansøgningen, eller hvis betingelserne for at yde tilsagn ikke længere er til stede. Hvis tilskuddet er udbetalt, kan det kræves tilbagebetalt.

§ 6. Kommunalbestyrelsens og Energistyrelsens afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 7. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om ydelse af tilskud, herunder om tilskuddets størrelse, beregning og udbetaling, betingelser for at få tilskud samt tidsfrister, fastsat efter § 5.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan fastsætte, at tilskuddet ikke kan ydes i forbindelse med tilskud efter anden lovgivning.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan bemyndige Energistyrelsen til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

§ 8. Den, der giver urigtige oplysninger i forbindelse med ansøgning om tilsagn eller om udbetaling af tilskud, straffes med bøde eller hæfte, med mindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Stk. 2. Er en overtrædelse begået af et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar.

Stk. 3. I regler, der fastsættes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

§ 9. I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jfr. lovbeholdtgørelse nr. 851 af 30. september 1994, som senest ændret ved lov nr. 214 af 29. marts 1995, foretages følgende ændring:

1. I § 7 F indsættes som nr. 7:

»7) Tilskud efter lov om statstilskud til omstilling af omstilling af elopvarmede bygninger.«.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

§ 11. Miljø- og energiministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Loven kan dog tidligst træde i kraft den 1. januar 1996.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er en del af afgifts- og aftaleinitiativerne overfor erhvervene på energiområdet. Der henvises til bemærkningerne i forslag til lov om ændring af lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter (ændring af reglerne for tilbagebetaling).

Der foreslås indført et statstilskud til at fremme omstillingen af elopvarmede bygninger til centralvarme i områder, hvor der ikke er mulighed for kollektiv varmforsyning.

Tilskudsordningen skal gælde i 5 år med en tilsagnsramme på 30 mio. kr. årligt.

Det indgår som et centralt element i Opfølgningen på Energi 2000, at der skal ske en omstilling af elopvarmede bygninger til fjernvarme eller naturgas. Derved reduceres CO₂-emissionen meget betydeligt. I Opfølgningen på Energi 2000 er det forudsat, at 70.000 bygninger i kollektivt forsynede områder omstilles til centralvarme med en besparelse på 1 TWh, svarende til 0,8 mio. ton CO₂.

Også i områder uden kollektiv varmforsyning er der mulighed for at reducere CO₂-emissionen ved at omstille fra elvarme til anden opvarmningsform. I disse områder er der ca. 60.000 bygninger, som ikke er forudsat omstillet i Opfølgningen på Energi 2000.

Omstillingen af elopvarmede bygninger er, sammenlignet med andre muligheder, en forholdsvis billig måde at reducere CO₂-emissionen fra elsektoren. Det vil derfor være forbundet med mindre omkostninger for elskaberne at tage initiativer til at fremme elvarmeomstillingen end at gennemføre de investeringer i CO₂-reduktion, som ellers ville være nødvendige.

I områder, hvor der er kollektiv varmforsyning, forudsættes el-, fjernvarme- og naturgasselskabet i fællesskab at tage initiativer til at fremme omlægningen fra elvarme til fjernvarme eller naturgas gennem målrettede pakked løsninger med f.eks. tilskud, finansieringsordninger og særlige rabatter til tilslutningen til de kollektive varmforsyningsnet.

For tilsvarende at støtte elvarmekonverteringen i områder uden kollektiv varmforsyning afsættes som led i regeringens udspil en tilskudspulje på 30

mio. kr. årligt til tilskud til elvarmekonvertering i disse områder.

For erhvervsvirksomheder er der allerede mulighed for tilskud til elvarmekonvertering. Bygninger til erhvervsmæssig brug vil derfor ikke være omfattet af denne ordning.

I områder uden kollektiv varmforsyning er der ca. 60.000 elopvarmede bygninger. Der ventes at være mulighed for at gennemføre omstilling af ca. 30.000 af disse bygninger i en periode på 5 år under forudsætning af, at elforsyningsvirksomhederne fremmer elvarmeomstillingen f.eks. gennem tilskud, finansieringsordninger, pakked løsninger for installationsarbejder mv. Heraf vil ca. 25.000 bygninger til ikke-erhvervsmæssige formål blive omfattet af den foreslåede tilskudsordning.

Omstilling af en bygning til centralvarme (fyringsenhed, fordelingsrør, radiatorer mv.) vil typisk koste 50-90.000 kr. incl. moms, afhængig af opvarmningsform. Med de givne tilsagnsrammer vil det svare til gennemsnitligt ca. 6.000 kr. pr. bygning. Dette tilskud vil ikke i sig selv kunne gøre en omstilling attraktiv for bygningens ejer, men tilskuddet skal ses i sammenhæng med andre initiativer, herunder fra elskaberne, til fremme af en effektiv energianvendelse i områder uden kollektiv varmforsyning.

Tilskud ventes at blive givet som et fast beløb pr. bygning i forskellige kategorier.

Afgrænsningen af de tilskudsberettigede vil bero på den kommunale varmeplanlægning efter bestemmelsen i varmforsyningsloven. Herved fastlægges de enkelte områders forsyningsform, således at områder, hvor der er tilstrækkeligt marked for kollektiv varmforsyning, bliver udlagt hertil.

Ved omstillingen til centralvarme udenfor kollektivt forsynede områder vil bygningen typisk overgå til biobrændsler, olie mv.

For at sikre størst mulig energimæssig virkning af tilskuddet kan dette betinges af, at centralvarmeanlæg og andre tilskudsberettigede installationer overholder nærmere fastsatte standarder for energieffektivitet. Der kan endvidere stilles krav om udarbejdelse af energikonsulentrapport efter den nye konsulentordning for småhuse, hvorved ejeren af bygning-

gen får belyst mulighederne for supplerende varmekilder (solvarme), bygningsisolering o.l.

De nærmere bestemmelser om beløbsstørrelser, betingelser for tilskud, ansøgning mv. vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Tilsagn om tilskud til bygninger og udbetaling af tilskuddet vil blive administreret af kommunerne. Energistyrelsen vil udmelde årlige tilsagnsrammer til kommunerne på grundlag af informationer fra Bygnings- og Boligregistret (BBR).

Energistyrelsen vil ved forhandling med kommunerne og elselskaberne koordinere tildelingen af tilskud fra denne ordning med elforsyningsens initiativer.

Kommunerne kan få tilskud til særlige aktiviteter i forbindelse med ordningen. Kommunerne kan sammen med installatører og leverandører af centralvarmeudstyr og forsyningsvirksomheder udarbejde og udbyde standardløsninger på installationsarbejdet og derved billiggøre og effektivisere omstillingerne.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget etablerer med virkning fra den 1. januar 1996 en tilskudsordning med en årlig ramme på 30 mio. kr. i en periode på 5 år.

En ikke udnyttet del af tilsagns- og/eller udbetalingsrammen kan overføres til de følgende år. Annullerede tilsagn og tilskud, der tilbageføres i henhold til gældende bestemmelser, giver i følgende finansår adgang til afgivelse af nye tilsagn om tilskud samt udbetaling heraf.

Administrativt tilrettelægges ordningen således, at ansøgning om tilskud behandles af kommunen, som meddeler tilsagn om tilskud og udbetaler tilskuddet.

Det påregnes, at ordningens administration i Miljø- og Energiministeriet vil omfatte 1 årsværk i tilskudsperioden, svarende til 0,5 mio. kr. årligt. Den endelige udmøntning af de økonomisk-administrative konsekvenser vil ske i finansloven for 1996.

Derudover kan der være behov for at anvende tilskudsmidler til udvikling og etablering af EDB-systemer til administration af ordningen.

Særlige driftsudgifter til fremme af ordningen samt tilskud til kommunale initiativer for at fremme ordningen (introduktionskampagner o.l.) kan afholdes indenfor tilsagns- og udbetalingsrammen.

De løbende udgifter til kommunens administration af ordningen afholdes af kommunen, idet de administrative opgaver i den enkelte kommune vil være af beskedent omfang.

Miljømæssige konsekvenser

Den CO₂-fortrængning, som opnås gennem nærværende lovforslag, er medregnet i den samlede miljømæssige effekt af lovkomplekset om de grønne afgifter. Herom henvises til bemærkningerne til lovforslaget om ændring af lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter (ændring af reglerne for tilbagebetaling).

Erhvervsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at få væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Tilskuddet skal rette sig til ikke-erhvervsdrivende.

Som nævnt ovenfor vil tilskud til omstilling være en billig måde at opnå CO₂-reduktioner.

Investeringerne i centralvarmeanlæg ved omstillinger af elopvarmede bygninger vil have en positiv effekt for leverandører og installatører af dette udstyr.

Forholdet til EU-retten

Forslaget er en del af det samlede kompleks af lovforslag om grønne afgifter, som i sin helhed notificeres for EU-Kommissionen i medfør af EU's statsstøtteregler. Kommissionens godkendelse skal foreligge, før de notificerede lovforslag kan sættes i kraft.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter forslaget etableres en tilskudsordning til at fremme omstilling af elopvarmede bygninger i områder uden kollektiv varmforsyning til centralvarme.

Ordningen foreslås at træde i kraft den 1. januar 1996 og gælder i 5 år, d.v.s. til og med 2000. Tilsagnsrammen er 30 mio. kr. årligt, d.v.s. i alt 150 mio. kr. Beløbene vil blive optaget på de årlige bevillingslove. Ikke udnyttede tilsagn overføres til følgende år.

Der kan opnås støtte til installering af centralvarmeanlæg, vandbaseret radiatorsystem og varmt brugsvand i bygningen. Der vil også kunne gives tilskud til varmluftanlæg, som er baseret på centralvarme.

Bygningen skal være beliggende i et område, der ikke i den kommunale varmeplanlægning er udlagt til kollektiv varmforsyning (fjernvarme, naturgas). Bygningen må således ikke ligge i områder med aktuel kollektiv varmforsyning eller i områder, der er omfattet af et godkendt varmforsyningsprojekt eller i varmeplanlægningen påregnes omfattet af kollektiv varmforsyning.

Tilskuddet ydes som et éngangsbeløb og fastsættes som et grundbeløb pr. bygning indenfor den pågældende bygningskategori.

Til § 2

Tilskud kan gives til ejere af én- og tofamiliehuse og ejerlejligheder og til ejere af udlejningsejendomme til beboelse, herunder private ejere, almennyttige boligselskaber og kommuner, samt til private andelsboligforeninger mv. Videre kan der gives tilskud til staten, kommuner, amtskommuner, selvejende institutioner o.l. til bygninger, der anvendes til offentlig brug.

Miljø- og energiministeren vil med hjemmel i forslagens § 7 fastsætte regler om, at ansøgninger om tilskud til bygninger, der er opdelt i ejerlejligheder, indgives samlet på beboernes vegne af pågældende ejerlejlighedsforening.

Bestemmelsen i stk. 3 sikrer, at tilskudsberettigede arbejder kun foretages af momsregistrerede virksomheder.

Efter stk. 4 kan der stilles som betingelse for at give tilskud, at de installationer, som omfattes af tilskuddet, opfylder nærmere specificerede krav til energieffektivitet. De nærmere betingelser vil blive fastsat af miljø- og energiministeren. Det er hensigten at stille krav, der sikrer en høj energieffektivitet og ikke samtidig udelukker en reel konkurrence mellem leverandørerne.

Videre kan det kræves, at der udarbejdes energikonsulentrapport efter småhusordningen om mulighederne for supplerende varmekilder (solvarme) og isoleringer af bygningen.

Det er en betingelse for at opnå tilskud til boliger, at boligen lovligt anvendes til helårsbeboelse. Der kan i de regler, der fastsættes efter § 7, stilles betingelser om, at også bygninger til offentlig brug skal anvendes regelmæssigt for at kunne få tilskud.

Til § 3

Tilskud til omstillingen administreres af den enkelte kommune. Energistyrelsen fastsætter årlige tilsagnsrammer for kommunerne på grundlag af foreliggende oplysninger fra Bygnings- og Bolig-Registret (BBR) om antallet af boliger i kommunen, som falder ind under forslagens § 1.

Ved ordningens ikrafttræden vil Energistyrelsen kunne meddele en vejledende fordeling af midlerne for hele ordningens løbetid på grundlag af BBR-oplysningerne.

Kommuner, som har et væsentligt tilskudsbehov, fordi de har mange bygninger, der kommer ind under ordningen, og hvor omstillingen naturligt vil fo-

regå over en årrække, kan tildeles en andel af de årlige tilsagnsrammer.

Miljø- og energiministeren kan efter stk. 4 fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1. Der vil således blive fastsat regler om kommunens indberetning om anvendelsen af midlerne i tilsagnsrammen. Endvidere vil der blive fastsat retningslinier for overførsel af ubenyttede midler af tilsagnene til de følgende år. Reglerne vil blive fastsat efter forhandling med de kommunale organisationer.

Udmeldingen af tilsagnsrammer og indberetninger mv. vil blive baseret på EDB-systemer med henblik på at reducere det administrative arbejde mest muligt.

Energistyrelsen kan med hjemmel i stk. 3 træffe bestemmelse om, at de kommuner, der har et væsentligt tilskudsbehov, ved ordningens ikrafttræden skal udføre en samlet planlægning for gennemførelsen af arbejderne og anvendelsen af tilskudsmidlerne.

Efter stk. 2 kan kommunalbestyrelsen få tilsagn om tilskud til særlige aktiviteter til fremme af tilskudsordningen. Kommunen vil kunne etablere et samarbejde om omstillingen med installatører, leverandører, boligejere og forsyningsvirksomheder for at forenkle og billiggøre omstillingen for bygningens ejer, herunder informationskampagner, udarbejdelse af projekter og udbud af disse i licitation mv.

De løbende udgifter ved kommunernes administration af ordningen afholdes af kommunerne. Dog afholder staten udgifter ved etablering og drift af edb-systemer og udgifter til landsdækkende informationskampagner o.l.

Til § 4

Ansøgning om tilskud til omstillingen indsendes til kommunalbestyrelsen, som meddeler tilsagn om tilskud og udbetaler tilskuddet indenfor en årlig ramme, som udmeldes af Energistyrelsen.

Energistyrelsen behandler kommunernes ansøgninger om tilskud til særlige opgaver efter § 3, stk. 2.

Til § 5

Tilskuddet udbetales, efter at arbejdet er udført og betalt. Ved udbetalingen påses, at arbejdet er udført, og at betingelserne for at udbetale tilskuddet i øvrigt er opfyldt.

Der fastsættes nærmere regler om udbetalingen, hvorunder der fastsættes en tidsfrist for arbejdets udførelse. Endvidere skal der også tilvejebringes den fornødne dokumentation for arbejdets udførelse i form af regnskaber, ligesom det også skal dokumen-

teres at arbejdet er udført at en autoriseret installatør.

Efter stk. 3 kan tilsagn om tilskud bortfalde, hvis en ansøger på uberegtiget grundlag søger tilskuddet udbetalt. Hvis tilskuddet allerede er udbetalt, kan det kræves tilbagebetalt.

Til § 6

Det følger af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsens afgørelser om tilskud og Energistyrelsens afgørelser efter § 3 ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Til § 7

Der vil ved lovens ikrafttræden blive udarbejdet forskrifter om bl.a., hvilke kategorier af bygninger og installationsarbejder, der kan modtage tilskud, om tilskudsstørrelser og om betingelser efter § 2, stk. 4. Der vil også blive fastsat procedurer ved ansøgning om tilsagn og udbetaling af tilskud. Endelig vil der blive fastsat frister efter forslagens § 5 for påbegyndelse og afslutning af arbejdet.

Miljø- og Energiministeren vil kunne bestemme, hvorvidt der kan modtages andre tilskud foruden tilskuddet efter denne ordning.

Regler om de opgaver, der bliver pålagt kommunerne, vil blive forhandlet med de kommunale organisationer.

Til § 8

I § 8 foreslås en bestemmelse om straf med bøde ved overtrædelse af loven eller bestemmelser, udstedt i medfør af loven. Bestemmelsen svarer til straffebestemmelser i anden tilskudslovgivning.

Til § 9

Det følger af bestemmelsen, at tilskud efter denne ordning er undtaget fra indkomstskat.

Til § 11

EU-Kommissionens godkendelse efter statsstøttere reglerne skal foreligge, før bestemmelserne kan sættes i kraft. Bestemmelserne kan dog tidligst sættes i kraft den 1. januar 1996.